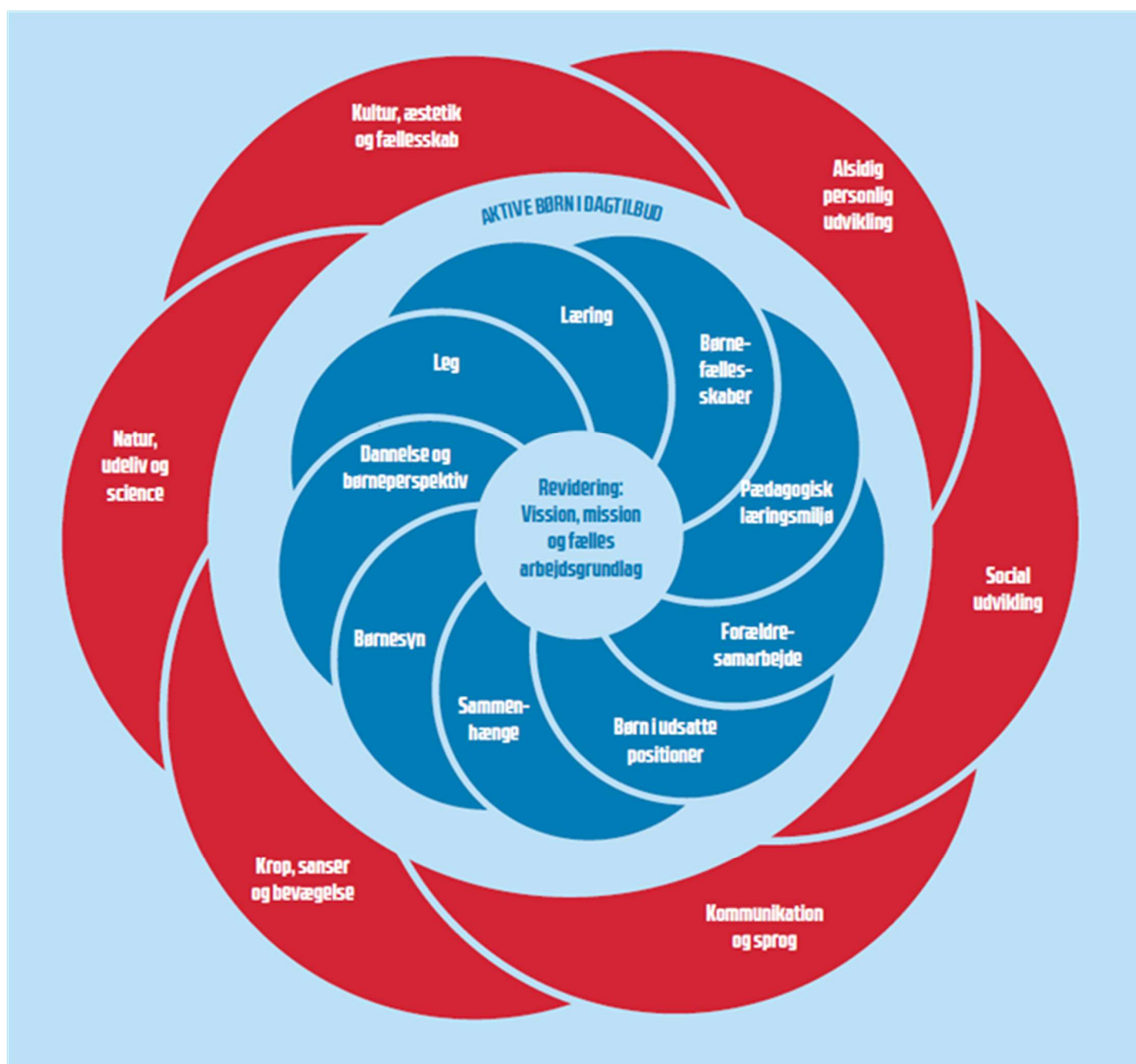

Pædagogisk læreplan for Kobberbækken 2022-2024

Den lovgivningsmæssige ramme

Den lovgivningsmæssige ramme for arbejdet med den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og Børne- og socialministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#). Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag fra ministeriets publikation.

Svendborg Kommunes dagtilbud

Vision, Mission og Fælles Arbejdsgrundlag, er den kommunale klangbund i Svendborg Kommunes dagtilbud. Den revideres, så den, sammen med den styrkede pædagogiske læreplan fortsat giver en fælles retning for det pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

I Svendborg Kommune er legen valgt som bærende element for at realisere og omsætte den styrkede pædagogiske læreplan i alle kommunale og selvejende dagtilbud. Arbejdet med Aktive Børn i dagtilbud, som er udarbejdet i Svendborg, sætter legen og fysiske aktiviteter i spil igennem dagen.

Med midler fra ministeriet, har alle ledere gennemført uddannelse i den styrkede pædagogiske læreplan og medarbejderne kompetenceudvikles i "børns leg og eksperimenterende virksomhed".

En arbejdsgruppe bestående af repræsentanter fra ledelsen, børnehuse, dagplejen, de faglige organisationer samt konsulent fra forvaltningen, har justeret ministeriets skabelon, så de erfaringer og den faglige viden, de kommunale og selvejende dagtilbud har arbejdet med, afspejles i skabelonen.

Hvad kendetegner Kobberbækken.

Kobberbækken er et integreret børnehus, der ligger i et naturskønt område op til skov og bæk. Vi har et hus med 3 vuggestuer og et hus med 3 børnehavestuer. Vi arbejder bevidst med at styrke overgangen fra vuggestue til børnehave, så det for børnene føles som en blid og velkendt overgang. Vi vægter udeliv og børns læring igennem kroppen, aktiviteter, nære relationer og i lege fællesskaber. Vi tilrettelægger vores pædagogiske arbejde efter børnegruppens behov og sammensætning. Vi støtter børnenes tro på egne evner, ved at inddrage dem i hverdagssituationer og stille krav, inden for nærmeste udviklings zone. Vi støtter børnene i at forstå egne følelser, behov og tanker om sig selv og andre. Vores pædagogiske læreplan vil give dig et indblik i, hvordan vi møder børnene og hvordan vi sammen med forældre, skaber de bedst mulige læringsmiljøer til gavn for alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Kobberbækkens værdier.

Med udgangspunkt i lovgrundlaget, den styrkede pædagogiske læreplan og Svendborg Kommunes vision, mission og fælles pædagogiske grundlag, arbejder vi med et anerkendende, systemisk grundsyn, baseret på udviklingspsykologi indenfor småbørnsforskning.

Barnet er født kompetent og med kompetencer til at indgå i sociale relationer. Måden barnet mødes på i de nære relationer, specielt i småbørnsalderen, definerer barnets udviklingsmiljø og dermed hvordan kompetencerne videreudvikles. Vi bliver til den vi er, ved at spejle os selv i andre. Derfor er måden vi mødes på dagen igennem, livet igennem, fundamentalt.

Det er vigtigt at "spejlet" (de voksne) viser positivt tilbage og respondere på barnet. Kvaliteten af de relationer barnet mødes med, er derfor fundamentale for barnets videre liv. Vi har i Kobberbækken fokus på samspil og relationer.

For at udvikle personalets relationskompetencer og dermed børnenes trivsel, udvikling og læringsmiljø, har vi viden om Susan Harts neuroaffektive udviklingspsykologi og pædagogik. En del af personalegruppen er uddannet i neuroaffektiv analyse. En del af personalet i vuggestuen har været på uddannelse i "Barnets Første 1000 Dage", og de bringer deres viden ud til alle medarbejdere i hele huset.

Omsorgsfuld tilgang handler om at vi gennem vores dialoger og refleksioner er bevidste om den professionelle omsorg vi yder både overfor forældre, børn og kollegaer.

Anerkendende tilgang handler om, at vi har fokus på det der virker og som vi gerne vil have mere af. At vi handler ud fra en holdning om, at alle gør det bedste de kan (både forældre og medarbejdere), i den givne situation og at vi tager udgangspunkt i ressourcer og potentialer. Ved at være i dialog med hinanden og ved som barn at blive positivt guidet, skaber vi de bedste muligheder for udvikling. I praksis betyder det, at vi sætter ord på det børnene, gør godt og som vi gerne vil have mere af, undgår skældud og arbejder med at fortælle og vise børnene, hvad de skal gøre.

Systemisk tilgang betyder, at vi alle er en del af forskellige systemer, som forandrer sig alt afhængig af, hvem der er sammen. Ingen mennesker kan ses som en isoleret ø. Det betyder, at vi ser barnet i sammenhæng med de relationer, der er omkring barnet. I praksis betyder det, at vi ikke ser barnet som et problem, men at barnet kan være i udsat position. Når der ændres i barnets system f.eks., ved at de voksne omkring barnet gør noget anderledes end de plejer, så får barnet mulighed for at udvikle sig, og gøre noget andet end det plejer.

Nysgerrig tilgang i alle relationer. Gennem dialoger og refleksioner, tilstræber vi flere perspektiver og koordinerer forståelser med en fælles intention om at berige hinanden til gavn for børnenes trivsel og udvikling. Forældre er en ressource og kender barnet bedst.

Børnesyn, Dannelse, Børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Medarbejderne i kommunale og selvejende dagtilbud har i forløbet "Børns leg og eksperimenterende virksomhed" arbejdet med de fem elementer fra det pædagogiske grundlag:

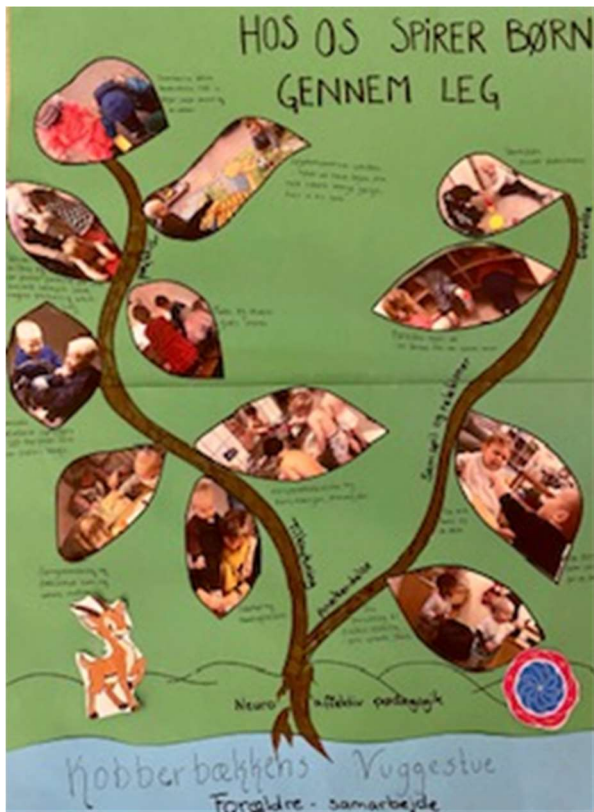
- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

De fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag kommer til udtryk hos os, og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene.

- Vi arbejder reflektivt og bevidst med hvordan, hvornår, og hvorfor vi sammensætter mindre børnefællesskaber. Vi ved fra forskningen, at børn lærer mest i et mindre fællesskab. Vi har fokus på at alle børn er betydningsfulde for fællesskabet.
- Vi har i personalegruppen udarbejdet følgende legeplakater, der illustrerer ovennævnte. Lege-plakaterne er i institutionen og kan ses på næste side i en mindre udgave.

Vuggestuens legeplakat

Børnehavens legeplakat

Pædagogisk læringsmiljø

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegrubbens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Vuggestuen:

- Alle børn har gennem nære relationer en tryk base og tilknytning til børn og voksne på stuen.
- Læringsmiljøet er målrettet børnegruppen. Vi går foran med opmuntring, ved siden af, hvor vi kan understøtte og inspirere, samt bagved, hvor vi følger og griber børnenes initiativer og fascination.
- Alle voksne arbejder bevidst ud fra børnenes behov, ved at møde barnet der, hvor det er.

Børnehaven:

- Vi anskuer hele dagen som et pædagogisk læringsmiljø, der er målrettet børnegruppen, gennem rutinesituationer, planlagte aktiviteter, spontane aktiver og konfliktløsning, hvor vi er bevidste om betydningen af vores relation, samspil og dialog med børnene.
- Vi går foran med en guidende tilgang til børnene, vi går ved siden af barnet blandt andet gennem deltagelse og facilitering af lege, og bagved barnet, hvor vi følger børnenes spor.
- Børnenes ideer inddrages i hverdagen, så de oplever medbestemmelse.

Samarbejde med forældre om børns læring

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Vuggestuen:

- Gennem rammerne for en god opstart for både barn og forældre understøtter vi et trykt samarbejde, med åben kommunikation om både det der går godt, og det der kan være udfordrende.
- Vi mestrer at være fagligt professionelle og viser respekt for den enkelte families måde at leve på, med fokus på barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Hverdagsdialogen mellem medarbejderne og forældrene prioriteres højt. Disse vigtige dialoger skaber fundamentet for vores samarbejde, den gode dialog, barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Børnehaven:

- Forældre er vigtige samarbejdspartnere og deres input om barnet er betydningsfuldt. Gennem den daglige forældredialog, skaber vi mulighed for at fortælle om barnets personlige og sociale hverdagsliv og læring, både hjemme og i børnehaven.
- Med vægt på at understøtte alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse, etableres forskellige former for møder, der samtidig understøtter et tillidsfuldt og konstruktivt samarbejde til gavn for barnet.
- Vi dokumenterer vores arbejde, og gør det synligt for forældrene, ved at skrive og ligge billeder på Aula, samt tavlerne i institutionen.

Børn i udsatte positioner

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

I Svendborg Kommunes kommunale og selvejende dagtilbud er FOKUS betegnelsen for trivselsvurderinger af alle 0-6-årige børn, som foretages af de pædagogiske medarbejdere. Når alle børn systematisk bliver trivselsvurderet, får vi øje på, hvis et barn er i begyndende mistrivsel. Dette giver os mulighed for tidligere at give børn den nødvendige og mest hensigtsmæssige indsats i et tæt samarbejde med forældrene.

Kernen i vores arbejde med børn i udsatte positioner:

- Vi sætter tidligt ind, når der er ubalance i trivslen og arbejder med "zonen for nærmeste udvikling".
- Forældre er barnets vigtigste ressource, som vi aktivt samarbejder med.
- Når det er nødvendigt for barnets trivsel og læring, udvider vi samarbejdet med tale/høre konsulent, sundhedsplejerske, psykolog og socialrådgiver.
- Vi justerer det pædagogiske læringsmiljø efter det enkelte barn og den konkrete børnegruppe
- Vi arbejder ofte i mindre børnegrupper for at skabe trygge, pædagogiske og mangfoldige læringsmiljøer

Sammenhæng til børnehaveklassen

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen?

I Svendborg Kommune begynder de kommende skolebørn i forårsSFO 1. april. Børnehaven og skolen arbejder tæt sammen om, at børnene får en god overgang til forårsSFO og efterfølgende bro til skolen. ForårsSFO 'en arbejder videre med temaerne i den styrkede pædagogiske læreplan

Vuggestuen:

- Allerede i vuggestuen øver vi at vente på tur, at være selvhjulpne og være en del af et fællesskab. Det gør vi både gennem hverdagens rutiner, i overgange, og i mindre grupper med voksenstyrede planlagte aktiviteter.
- I vuggestuen og børnehaven arbejder vi bevidst med overgangen fra vuggestue til børnehaven. Gennem besøg i børnehaven og en hjælpeven fra børnehaven, oplever barnet en god overgang til børnehaven.
- Ved at sætte ord på og vise børnene, hvilken betydning deres handlinger kan have for deres kammerat, øver vi empati og konfliktløsning på det følelsesmæssige niveau barnet er på.

Børnehaven:

- Vi tilrettelægger læringsmiljøer der omhandler fællesskab, mod, respekt og tolerance f.eks. fri for mobberi.
- Vi planlægger og griber de store børns spirende nysgerrighed for ord og tal f.eks. bruger vi konceptet legeøen for børnehavebørn, og leger købmandsbutik eller trafik lege.
- Vi har læringsmiljøer med fokus på samarbejde og koncentration der understøtter børnenes selvværd f.eks. ved at turde fortælle eller vise noget i samlinger og være lyttende når andre fortæller.

Meget opmærksomme børn-Samling i vuggestuen.

Fri for mobberi-Kluddermor i børnehaven.

Inddragelse af lokalsamfundet

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Vuggestuen:

- Vi bruger de muligheder der er i vores lokalsamfund, det kan være et besøg på biblioteket, en teater- eller biograftur.
- Vores nærmiljø byder på mange alsidige ture, med store bakker, skov og bæk. Her erfarer børnene årets gang med alle deres sanser
- I øjeblikket har vi mulighed for at besøge en privat have, der har alverdens ænder.

Børnehaven:

- Vi tager i skoven, på havnen, i teateret, i biografen og på Naturama for at give børnene mulighed for, at møde nye og andre kunstneriske udtryk.
- Vi samarbejder med musikskolen i Svendborg, der løbende har musikforløb for både vuggestue og børnehavebørn.
- Vi er en af de 8 institutioner i kommunen, der er biblioteks børnehave.
- Vi griber de muligheder der er. I år har børnene hørt opera i institutionen, da vi havde en operasangerinde ansat.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal indtages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Vuggestuen:

- Vi indretter det pædagogiske miljø, så legetøj og billeder er i børnehøjde.
- Vi har øje for at det fysiske, psykiske og æstetiske miljø både skaber ro, tryghed og fordybelse, samtidig med det inspirerer til leg, mod og læring.
- Vi positionerer os, ude som inde, så børnene har tilgængelige nærværende voksne

Børnehaven:

- Vi bruger alle arealer inde og ude til at indrette større og mindre læringsrum, der tilgodeser forskellige lege og indbyder til både voksen -og børneinitierede lege. Dette gavner også lydniveau og tilgangen til artefakter.
- Mindre legemiljøer understøtter nærvær og tid til fordybelse
- Vi har børnenes egen kunst på væggene
- Vi arbejder med omgangsformer som gensidig respekt, tolerance, samspil og understøtter at forskellighed er en styrke, det gør vi blandt andet gennem dialog og deltagelse i lege.

De seks læreplanstemaer

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.

De seks pædagogiske læreplanstemaer er i den pædagogiske praksis i samspil med hinanden.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling inden for disse to mål?

Vuggestuen:

- Vi skaber et trygt miljø, hvor barnet kan udvikle sine muligheder for deltagelse og herigennem skabe sine egne erfaringer. Det gør vi ved at være:
- Nærværende, omsorgsfulde, engageret, autentiske, iagttagende, lyttende, bevidste om barnets potentialer og forvente at barnet kan.
- Vi har fokus på at italesætte børnenes følelser. Dette understøtter barnets udvikling i at mærke, samt rumme egne og andres følelser.

Børnehaven:

- Alle børn er tilknyttet en stue som fast base. Her arbejder vi relationelt og understøtter børnenes personlige udvikling. Ved at understøtte dem til at indgå i fællesskaber og gribe de børneinitierede lege får barnet udviklet kompetencer til at være en aktiv medspiller i legen.
- Vi understøtter barnets trygge tilknytning, mod til deltagelse, samt lyst til at udvide verden og indgå i nye relationer.
- Nye børnehavebørn har en primær voksen og en hjælpeven blandt de ældste børnehavebørn. Her oplever børnene tryghed og omsorg fra børnehavelivets start. Vi har fokus på opstart af nye børn ved nærvær fra primærvoksen. Gennem en struktureret og genkendelig hverdag, hjælpes børnene ind i diverse legefællesskaber både på stue, på tværs af hele huset og på legepladsen.
- Børn lærer om sig selv i mødet og i relationen med andre og den respons de får fra andre. De udvikler deres personlighed og lærer at kende sig selv. De afprøver i trygge rammer egne og andres reaktioner i samspil, hvor nærværende tilgængelige voksne går foran, bagved og ved siden af barnet.

Fordybet i vandleg.

Hospitalsleg.

Fordybet i vandleg.

Social udvikling

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling inden for disse to mål?

Vuggestuen:

- Vi arbejder på at udvikle børnenes følelsesliv, blandt andet ved at italesætte deres oplevelser, vise følelser og via handlinger.
- Vi tilpasser børnefællesskaber, så alle har mulighed for aktivt at deltage og bidrage. Dette gør vi blandt andet ved at opdele i mindre grupper, og lave aktiviteter inden for nærmeste udviklingszone.
- Ved tilpas mild frustration udvikles barnet i en genafstemning, det er her vi øver at vente på tur, udsætte behov og rumme at være lidt i ubehag. For det lille barn kan det være den voksnes rolige stemme, der gør, at de kan rumme, at maden er klar lige om lidt.

Børnehaven:

- Vi har fokus på, hvad det enkelte barn bidrager med til fællesskabet og at det bliver taget godt imod af de andre, så alle føler sig værdsat og betydningsfulde for fællesskabet.
- Vi får øje på, hvad det enkelte barn kan bidrage med til fællesskabet. Vi bidrager til at børnene får de gode, givende sociale samspil. Dette via fokus på en tryk

voksen/barn tilknytning, så barnet føler sig værdsat og betydningsfuldt i de forskellige fællesskaber dagen igennem.

- Vi støtter og guider børnene i at se hinanden, tage hensyn og sætte ord på det der er svært at sige til hinanden f.eks. i konfliktsituationer. Barnet støttes af autentiske voksne i konfliktløsning, i at aflæse andres følelser, behov og signaler. Herigennem understøttes barnets empatiske udvikling og legekompetencer.

Kommunikation og sprog

Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtiltagelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog inden for disse to mål?

Den 1. august 2016 blev det politisk besluttet, at alle 3årige skal sprogvurderes. Afhængigt af resultatet arbejdes der, ud over den generelle sprogindsats, med sproglige handleplaner for at styrke barnets sprog yderligere.

Vuggestuen:

- Vi har fokus på samspil og relation. I alle hverdagssituationer som samling, pusle- og spisesituationer sætter vi ord på det vi laver med barnet. Vi viser nærhed og har øjenkontakt, dette understøtter vores arbejde med at alle børn oplever sig set og hørt.

- Vi hænger billeder op af børnene i forskellige hverdagssituationer, som vi guider børnene i at sætte ord på i samspil med os. Billederne hænges i børnehøjde.
- Vi synger sange og sætter fagter på sangene sammen med børnene. Fagterne bliver et kommunikationsredskab som barnet udtrykker, før barnet mestrer det talte sprog. I samling bruger vi "sangkasser", fagter og mimik for at visualisere sang, rim, remser og eventyr.
- Vi er tydelige i vores ansigtsmimik og kropssprog for at fremme talesproget.

Børnehaven:

- Vi er rollemodeller og bruger sproget i alle hverdagens gøremål og understøtter dermed, at børnene udvikler sprog i forskellige sammenhænge.
- Vi læser bøger og benytter dialogisk læsning. Vi bruger sange, rim og remser gennem hele dagen, vi har fokus på åbne spørgsmål samt "serv and return".
- Vi ser, hvis der er et barn, der ikke af sig selv indgår aktivt i kommunikation med andre børn, vi bruger kropssprog, mimik og gestik for at fremme talesproget.
- I samarbejde med forældrene arbejder vi tværfagligt ved behov.

Krop, sanser og bevægelse

Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relations dannelse udgår fra kroppen.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse inden for disse to mål?

Aktive børn i dagtilbud – sundere, glattere og klogere børn! Er igangsat af Svendborg Kommune for at give børnene endnu mere leg, bevægelse og motorisk udvikling. Alle medarbejdere er uddannede i Aktive Børn i dagtilbud og husene og dagplejegrupperne er certificeret til at være GazelleBørnehus eller GazelleDagpleje, som er defineret som et sted, hvor der er særligt fokus på fysisk aktivitet som pædagogisk redskab.

Vuggestuen:

- Gennem læringsmiljøet oplever børnene en bred vifte af motoriske og sanselige muligheder og udfordringer.
- Vi understøtter børnene i naturlige bevægelser både i planlagte aktiviteter og i hverdagsituationer f.eks. puslesituationen, spisning og tur.
- I perioder arbejder vi med temaer som; fra jord til bord, sanser værksteder, musik og dans, derigennem tilbydes barnet mulighed for at udforske og eksperimentere med forskellige måder, at sanser og bruge kroppen på.

Børnehaven:

- Bevægelse er en fast del af børnenes hverdag og tænkes ind i alle hverdagens aktiviteter og rutiner.
- De voksne er rollemønstre ved selv at være aktive, den daglige siesta øver børnene i at finde ro i sig selv. Vi arbejder bevidst med både at have høj puls og lav puls, så barnet styrkes i at balancere dette.
- Vi er opmærksomme på at skabe et godt miljø, ude som inde, herved understøtter vi, at børnene udforsker og eksperimenterer med kroppen.
- Vi griber børnenes spor, og undrer os sammen med dem, for at understøtte deres nysgerrighed og lyst til at udforske og eksperimenterer.

Musik i vuggestuen-hvad er der mon i posen? Børnehaven på opdagelse i naturen.

Natur, udeliv og science

Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science inden for disse to mål?

Vuggestuen:

- Vi giver børnene mulighed for sanseoplevelser, i alt slags vejr. Vi tilbyder legemuligheder i skoven, kolonihaven og på forskellige legepladser, samt i den omkringliggende natur.
- Vi følger årstidernes gang. Vi har efterårstema "fra jord til bord", planteuger hvor vi sår og planter samt henter afgrøder ind fra naturen og bruger dem kreativt.
- Vi griber det der optager børnene, det kan være regnormen i vandpytten eller insekterne under stenen, det skal undersøges og sammen tør vi godt holde den hurtige bille i hånden.

Børnehaven:

- Vi bruger nærmiljøet som understøtter, at alle børn får erfaringer med naturen og forskellige former for bevægelse.
- Vi arbejder med temaer såsom sommerfuglens udvikling, hvor vi har sommerfuglepupper i børnehaven, der udvikler sig, fra jord til bord og bæredygtighed i børnehøjde. Dette for at understøtte konkrete erfaringer med naturen.

- Vi er ude i alt slags vejr og har samtaler om årstiderne og deres muligheder, herved understøtter vi børnenes erfaringer med vejrfænomener.
- Vi griber det børnene er optagede af og undrer os sammen med børnene. Gennem åbne spørgsmål der ligger op til, og giver lyst til at udforske og eksperimentere. Vi går også gerne foran med eksperimenter.

Kultur, æstetik og fællesskab

Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab inden for disse to mål?

Musik til SVEND – musik i dagtilbud. Svendborg byråd har fra 1. januar 2016 valgt at alle børn i 0-5-årsalderen tilbydes musik i Svendborgs dagtilbud. Musik styrker børns kreative udvikling, deres sproglige, motoriske og sociale færdigheder. Derudover er musik sjov og glæde, og har, som vi alle ved, en kæmpe værdi i sig selv.

Vuggestuen:

- Vi udviser respekt for børn og forældres forskellighed og kulturelle baggrund.
- Vi fejrer traditioner, højtider og mærkedage med den mangfoldighed og berigelse det er for både børn og voksne, at have flere kulturer samlet.

- Børnene gør sig erfaringer med at anvende forskellige materialer, gennem gentagelser øges børnenes tryghed og mod til kreativ udfoldelse.
- Børnene oplever forskellige kunstneriske udtryk, her bruger vi de tilbud der er i lokalsamfundet.

Børnehaven:

- Vores årlige Eventyrtema giver børnene mulighed for kreativ udfoldelse, fantasi og skabende praksis.
- Et musik rytmisk læringsmiljø tilbydes som forløb af Svendborg Kommunes musikskole. Børnene er aktive, prøver nye instrumenter og er udøvende deltagere.
- Gennem læringsmiljøer med sang, musik, kreative værksteder samt små rollelege giver børnene mulighed for at udtrykke sig forskelligt og anvende forskellige materialer.

Her er børnehavebørns kunstværk efter projekt fra jord til bord. Der er brugt materialer fra temaforløbet.

Evalueringskultur

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

I Svendborg Kommune lægges der vægt på at skabe en evalueringskultur, som er relevant for praksis. Evalueringspraksissen i hverdagen afspejles ved brug af forskellige evalueringsredskaber- og former, som sker løbende og sætter lys på de små ting i hverdagen i form af selvrefleksion og justering af handling – både hos den enkelte og i professionelle læringsfællesskaber – sammen med interne og eksterne samarbejdspartnere.

Vuggestuen:

- Systematisk evaluering af vores aktiviteter, gruppesammensætning, handleplaner, relationsskemaer og læringsmiljøer på stuemøder og personalemøder.
- Vi evaluerer fast på stuemøder samt når en planlægningsgruppe har afsluttet et forløb, efter endt tema i årshjulet. Der gøres f.eks. brug af SMTTDE-skema. I perioder sætter vi særligt fokus på f.eks. rutiner, aktiviteter, emneuger eller børnegrupper gennem aktionslæringsforløb.
- Vi har særlig fokus på samspil og relation samt børnefællesskaber. I den kommende tid vil vores fokus være på at udvikle hverdagsrutiner og på "Barnets Første 1000 Dage".
- Vi har teammøde på tværs af stuerne hver anden uge. Her deler vi ud af gode tips/ideer til aktiviteter samt vores evaluering, så vi får erfaringer med, hvad der virker og modsat. Vi har et arbejdsmiljø, hvor vi tør og har lyst til at åbne op og modtage faglig respons, og hvor vi fagligt kigger på egen indsats, vores styrker og udfordringer.

Børnehaven:

- Vi har evaluering som fast punkt på vores stuemøder, møder på tværs af stuerne hver anden uge og personalemøder, samt når en planlægningsgruppe har afsluttet et forløb.
- Vi bruger evalueringerne og idebanken som arbejdsredskab til udvikling og kvalificering af læringsmiljøet.
- Vi etablerer planlægningsteams, der efterfølgende fremlægger og medinddrager hele børnehuset i f.eks. kommende temaforløb eller vores måde at arbejde med overgange på. Efterfølgende evaluerer vi samlet og temaer vi har arbejdet med, samles op på evalueringen via SMTTDE-modellen.

Hvordan dokumenterer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

I Svendborg Kommune lægges der vægt på at bruge forskellige tilgange og metoder, der løbende kan dokumentere arbejdet og sammenhængen.

Vuggestue:

- Vi laver en mappe med ideer og lægger løbende billeder på Aula, så forældrene ser, hvilke emner og temaer, vi arbejder med i det daglige.
- Vi hænger billeder op på stuen af vores læringsmiljøer og forløb, så børn og forældre kan se, hvad vi arbejder med og kan få gode samtaler med børnene og os om dette.
- Vi beskriver i korte vendinger for forældrene, hvilke mål vi skal opnå i de forskellige pædagogiske læringsmiljøer, vi informerer i nyhedsbreve på Aula. Der skal løbende afsættes tid til dette arbejde i arbejdstiden.

Børnehaven:

- Dokumenterer via SMTTE-modeller og aktionslærings forløb
- Via digitale medier bliver børnenes processer og læring synlig i dagligdagen
- Vi lægger billeder på Aula og skriver om børnenes hverdag på Aula og opslagstavlen

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hver andet år?

Proces d. 27. oktober med den samlede ledelse.
